

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Maa-, metsä- ja kalatalous
Jord- och skogsbruk samt fiske
Agriculture, Forestry and Fishery

www.rktl.fi

Vesiviljely 2009

Vattenbruk 2009 | Aquaculture 2009

RIISTA - JA KALATALOUS — TILASTOJA

5/2010

RIISTA- JA KALATALOUS

T I L A S T O J A

5 / 2 0 1 0

Vesiviljely 2009

Vattenbruk 2009

Aquaculture 2009

Julkaisija – Publicerare – Publisher:
Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos
Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet
Finnish Game and Fisheries Research institute
Helsinki 2010

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:
Riitta Savolainen
Puh./Tel. 0205 751 523 (international +358 205 751 523)
riitta.savolainen@rktl.fi

Kannen kuva – Pämbild – Cover photo:
Tapio Gustafsson, Savon Taimen Oy

Julkaisujen myynti – Försäljning – Orders:
www.rktl.fi/julkaisut
www.juvenes.fi/verkkokauppa

ISBN 978-951-776-767-5 (Painettu)
ISBN 978-951-776-768-2 (Verkkojulkaisu)

ISSN 1796-8909 (Painettu)
ISSN 1796-8917 (Verkkojulkaisu)

Painopaikka – Tryckort – Place of printing: Tampereen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print

Sisällys

Yhteenveto	6
Kuvat	9
Taulukot	10
Laatuseloste	18

Kuvat

1. Ruokakalantuotanto ja tuotannon arvo vuosina 1980–2009	9
2. Siian ruokakalatuotanto vuosina 1996–2009.....	9

Taulukot

1. Ruokakalantuotanto ja tuotannon nimellisarvo vuosina 2000–2009	10
2. Lohen, taimenten, siikojen, kuhan ja harjuksen poikastuotanto vuosina 2000–2009	10
3. Kalanviljely-yritysten lukumäärä	11
4. Kalanviljelylaitosten lukumäärä	11
5. Kalanviljelylaitosten tuotantotilat	12
6. Ruokakalantuotanto, kulutukseen tuotettu mäti ja tuotannon arvo	13
7. Kirjolohen poikastuotannon arvo	13
8. Poikastuotanto lajeittain ja kokoluokittain.....	14

Kalanviljelylaitokset ja viljelytuotanto alueittain

9. Kalanviljelylaitosten määrä	15
10. Ruokakalantuotanto	15
11. Poikastuotanto	16

Innehåll

Sammandrag	7
Figurer	9
Tabeller	10
Kvalitetsbeskrivning.....	21

Figurer

1. Matfiskproduktion och produktionens värde åren 1980–2009	9
2. Produktion av sik för matfisk åren 1996–2009	9

Tabeller

1. Matfiskproduktion och produktionens nominal värde åren 2000–2009	10
2. Yngelproduktionen av lax, havsöring, insjö-öring, sik, gös och harr åren 2000–2009	10
3. Antal fiskodlingföretag.....	11
4. Antal fiskodlingar.....	11
5. Produktionsutrymmen i fiskodlingar	12
6. Matfiskproduktion, fiskrom för konsumtion och produktionens värde.....	13
7. Värde av produktionen av regnbågsyngel	13
8. Yngelproduktion enligt art och storleksklass.....	14

Fiskodlingar och produktion enligt områden

9. Antal fiskodlingar enligt områden.....	15
10. Matfiskproduktion enligt områden	15
11. Yngelproduktion enligt områden	16

Contents

Summary	8
Figures	9
Tables	10
Quality description	24

Figures

1. Food fish production and its value in 1980–2009.....	9
2. Production of whitefish for consumption in 1996–2009.....	9

Tables

1. Food fish production and its nominal value in 2000–2009.....	10
2. The fry production of salmon, sea trout, brown trout, whitefish, pike perch and grayling in 2000–2009.....	10
3. The number of fish farming enterprises.....	11
4. The number of fish farms.....	11
5. Production facilities of fish farms.....	12
6. Food fish production, roe produced for consumption, and the value of the production.....	13
7. The value of rainbow trout fry production.....	13
8. Fry production by species and by size.....	14

Number of farms and production by area

9. Number of farms.....	15
10. Food fish production.....	15
11. Fry production.....	16

Yhteenvedo tuloksista

Suomessa kasvatettiin vuonna 2009 noin 13,6 miljoonaa kiloa ruokakalaa. Kokonaistuotannon määrä oli lähes sama kuin edellisvuonna, mutta tuotannon arvo (44,4 milj. €) nousi hieman. Ruokakalaksi kasvatetusta kalasta oli kirjolohta 12,7 miljoonaa ja siikaa noin 0,7 miljoonaa kiloa.

Ruokakalan lisäksi vesiviljely tuotti eri-ikäisiä kalanpoikasia sekä istutuksiin että jatko-
viljelyyn yhteensä noin 65 miljoonaa yksilöä. Kirjoloihen poikastoimitusten määräksi arvioitiin yhteensä noin 21 miljoonaa yksilöä. Kirjoloihen poikaset tuotettiin kalanviljelylaitoksissa ja käytettiin lähes yksinomaan ruokakalankasvatukseen. Kalanviljelylaitoksissa tuotettiin myös lohen (3,3 milj. yksilöä), järvilohen (0,3 milj. yksilöä), meritaimenen (2,3 milj. yksilöä), järvi- ja puro-taimenen (2,1 milj. yksilöä) ja nieriän (0,3 milj. yksilöä) poikasia. Noin 79 % lohen ja taimenten poikastuotannosta meni istutuksiin.

Luonnonravintolammikoissa tuotettiin noin 26,4 miljoonaa siianpoikasta, joista noin 3,0 miljoonaa yksilöä toimitettiin jatkokasvatettavaksi ruokakalaksi. Luonnonravintolammikoissa tuotettiin siian jälkeen seuraavaksi eniten kuhia (8,0 milj. yksilöä) ja harjuksia (1,4 milj. yksilöä), jotka pääosin käytettiin istutuksiin. Siian poikasten kokonaistuotanto nousi, mutta kuhan ja harjuksen tuotanto laski edellisvuodesta. Täpläravun poikastuotanto oli noin 42 000 ja jokiravun noin 12 000 yksilöä.

Vuonna 2009 oli toiminnassa 362 kalanviljely-yritystä, joilla oli yhteensä 515 kalanviljelylaitosta ja luonnonravintolammikkoviljelmää. Näistä 187 laitoksella oli ruokakalatuotantoa ja 103 laitoksella poikastuotantoa. Osa laitoksista edusti molempia tuotantosuuntia. Luonnonravintolammikkoviljelijöitä oli 227.

Asiasanat: kalanpoikaset, kalanviljely, kalanviljelylaitos, luonnonravintolammikko, ruokakala, vesiviljely, vesiviljelyn tuotanto

Tilaston kotisivu: www.rktl.fi/tilastot

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2010. Vesiviljely 2009. *Riista- ja kalatalous – Tilastoja 5/2010. Suomen Virallinen Tilasto – Maa-, metsä- ja kalatalous.* 26 s.

Sammandrag av resultat

I Finland odlades år 2009 cirka 13,6 miljoner kilo livsmedelsfisk. Den totala produktionen blev nästan detsamma som föregående år, men värdet av produktionen (44,4 milj. €) steg något. Av den fisk som odlades som livsmedelsfisk utgjorde regnbåge 12,7 miljoner och sik cirka 0,7 miljoner kilo.

Förutom livsmedelsfisk producerades fiskyngel i olika åldrar för såväl utplantering som vidareodling, sammanlagt cirka 65 miljoner enheter. Den levererade mängden yngel av regnbåge uppskattades totalt till cirka 21 miljoner enheter. Ynglen av regnbåge gick nära nog utslutande till uppfödning av livsmedelsfisk. I fiskodlingsanstalterna producerades även yngel av lax (3,3 milj. enheter), insjölox (0,3 milj. enheter), havsöring (2,3 milj. enheter), insjö- och bäcköring (2,1 milj. enheter) och röding (0,3 milj. enheter). Cirka 79 % av produktionen av yngel av lax och öring gick till utplanteringar.

Produktionen av sikyngel uppgick totalt till cirka 26,4 miljoner enheter, av vilka cirka 3,0 miljoner enheter levererades för vidareodling till livsmedelsfisk. Näst efter sik bestod den största produktionen i naturfoderdammar av gös (8,0 milj. enheter) och harr (1,4 milj. enheter), vilka huvudsakligen användes för utplanteringar. Den totala produktionen av sik yngel steg men produktionen av gös och harr minskade jämfört med föregående år. Produktionen av yngel av signalkräfta var cirka 42 000 och av flodkräfta cirka 12 000 enheter.

År 2009 bedrevs verksamhet i sammanlagt 362 fiskodlingsföretag, som hade 515 fiskodlingsanstalter och odlingar med naturfoderdammar. Av dessa bedrev 187 anstalter produktion av livsmedelsfisk och 103 anstalter produktion av yngel. En del av anstalterna representerade vardera produktionsinriktningen. Antalet odlingar med naturfoderdammar uppgick till 227 stycken.

Nyckelord: fiskodling, fiskodlingsanstalt, fisk yngel, matfisk, naturnäringsdamm, vattenbruk, vattenbruk produktion

Statistikens hemsida: www.rktl.fi/svenska/statistik

Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet 2010. Vattenbruk 2009. *Riista- ja kalatalous – Tilastoja 5/2010. Finlands Officiella Statistik – Jord- och skogsbruk samt fiskeri.* 26 s.

Summary of results

In 2009 the amount of food fish cultured in Finland was about 13.6 million kilograms. The total production was almost the same than in 2008 but the value of food fish production (44.4 million €) increased slightly. The fish supplied for food fish consisted of 12.7 million kilograms of rainbow trout and about 0.7 million kilograms of whitefish.

In addition to food fish, fish culture produces fry, both for stocking and further rearing, in 2009 altogether 65 million individuals. The production of rainbow trout fry was about 21 million individuals. Rainbow trout fry were supplied almost exclusively for food fish farming. In fish farms also Baltic salmon (3.3 million individuals), landlocked salmon (0.3 million individuals), brown trout (2.1 million individuals), sea trout (2.3 million individuals) and char and brook trout fry (0.3 million individuals) were produced. Approximately 79 % of the salmon and trout fry production was supplied for stocking purposes.

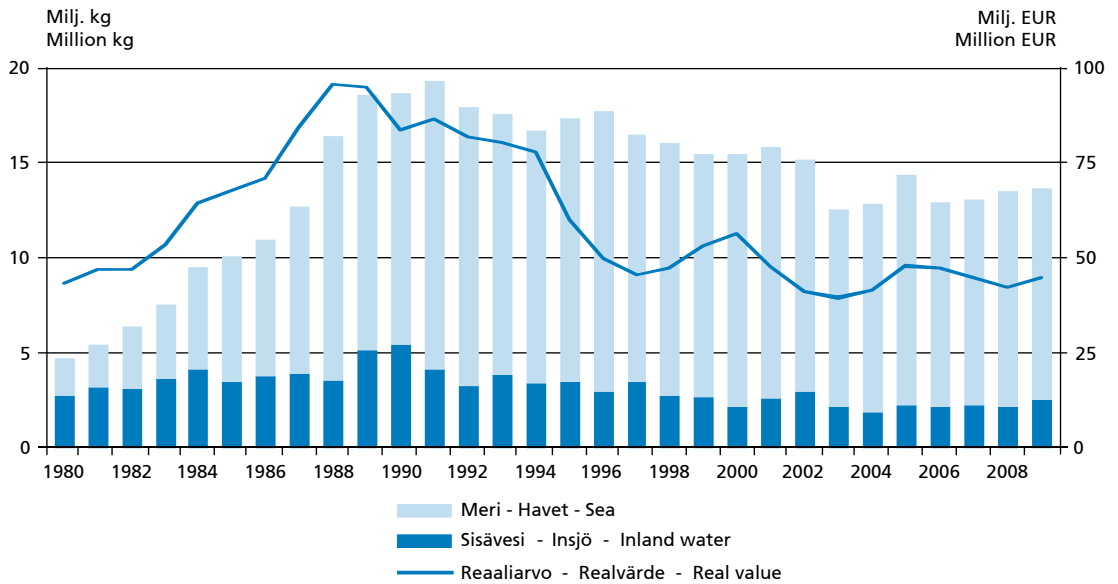
The total production of whitefish fingerlings was 26.4 million individuals. About 3.0 million individuals of whitefish were supplied for further food fish cultivation. In natural food ponds after whitefish the next largest were pike perch (8.0 million indiv.) and grayling (1.4 million indiv.) productions, which were almost exclusively supplied for stocking purposes. The total production of whitefish increased but the production of pike perch and grayling decreased compared to the previous year. The fry production of signal crayfish was about 42 000 and that of the noble crayfish about 12 000 individuals.

In 2009 altogether 362 fish farming enterprises were in operation. The enterprises contained altogether 515 fish farms and natural food ponds farmers. Of these, 187 farms operated in food fish production and 103 farms concentrated on fry production. Part of the farms represented both production lines. The number of farmers with natural food ponds was 227.

Keywords: aquaculture, aquaculture production, fish farming, food fish, fish fry, fish farms, enterprises with natural food ponds

Statistic's homepage: www.rktl.fi/english/statistics

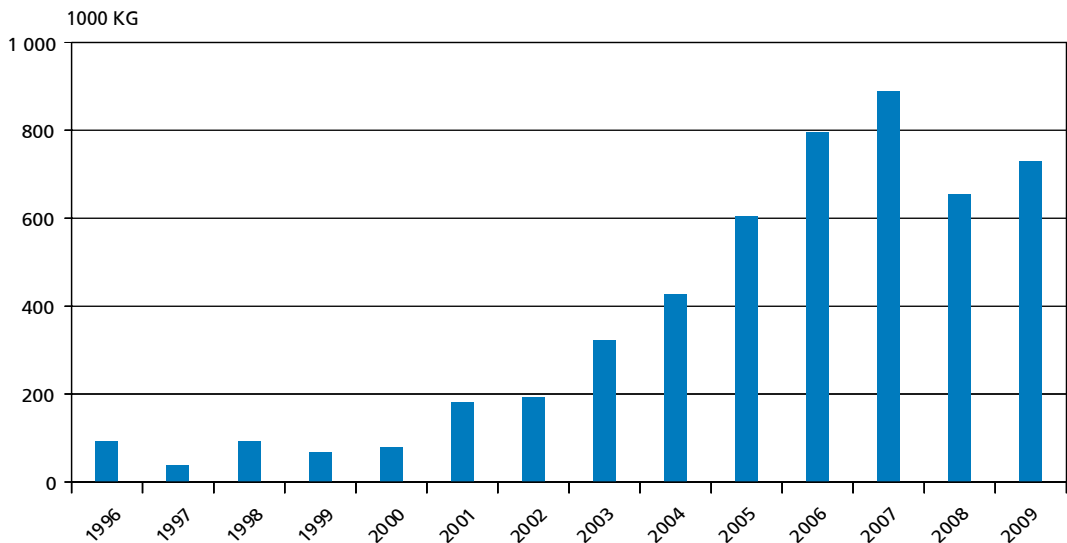
Finnish Game and Fisheries Research Institute 2010. Aquaculture 2009. *Riista- ja kalatalous – Tilastoja 5/2010. Official Statistics of Finland – Agriculture, Forestry and Fishery*. 26 p.

Kuva 1. Ruokakalantuotanto (perkaamatonta kalaa) ja tuotannon arvo vuosina 1980–2009 vuoden 2009 hintatasossa (kuluttajahintaindeksillä korjattuna).

Figur 1. Matfiskproduktion (som orensad fisk) och produktionens värde åren 1980–2009 på basis av prisnivån år 2009 (justerad med konsument prisindex).

Figure 1. Food fish production (ungutted fish) and its value in 1980–2009, at 2009 prices level (adjusted by consumer price index).

Kuva 2. Siian ruokakalantuotanto (perkaamatonta kalaa) vuosina 1996–2009.

Figur 2. Produktion av sik för matfisk (som orensad fisk) åren 1996–2009.

Figure 2. Production of European whitefish (ungutted fish) for consumption in 1996–2009.

Taulukko 1. Ruokakalantuotanto (milj.kg perkaamatonta kalaa) sekä tuotannon nimellisarvo (milj. euroa) vuosina 2000–2009.

Tabell 1. Matfiskproduktion (milj. kg som orensad fisk) och produktionens nominal värde (milj. Euro) åren 2000–2009.

Table 1. The production of food fish (live weight, million kg) and its nominal value (million euro) in 2000–2009.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Meri - Havet - Sea	13,3	13,2	12,2	10,4	11,0	12,1	10,7	10,8	11,3	11,1
Sisävesi - Insjö - Inland	2,1	2,5	2,9	2,1	1,8	2,2	2,1	2,2	2,1	2,5
Yhteensä - Totalt - Total	15,4	15,7	15,1	12,5	12,8	14,4	12,9	13,0	13,4	13,6
Arvo Milj.euroa - Värde Milj. euro - Value million euro	48,6	42,2	36,8	35,9	37,6	44,1	44,2	42,6	42,1	44,4

Taulukko 2. Lohen, taimenten, siikojen, kuhan ja harjuksen poikastuotanto (milj. yks.) vuosina 2000–2009.

Tabell 2. Yngelproduktionen av lax, havsöring, insjö-öring, sik, gös och harr (milj. ind.) åren 2000–2009.

Table 2. The fry production of salmon, sea trout, brown trout, European whitefish, pike perch and grayling (millions indiv.) in 2000–2009.

Laji - Art - Species	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Lohet - Lax - Salmon	5,4	5,2	4,7	4,0	3,7	4,6	3,3	3,6	3,5	3,6
Meritaimen - Havsöring - Sea trout	2,2	2,0	2,0	2,1	2,0	1,8	1,6	1,9	2,0	2,3
Järvitaimen - Insjööring - Brown trout	1,9	1,7	1,9	2,2	1,9	2,3	1,9	2,2	2,6	2,1
Siika - Sik - European whitefish	27,3	24,0	21,3	23,4	23,8	23,6	21,9	21,7	24,7	26,4
Kuha - Gös - Pike perch	10,0	8,2	8,8	10,2	10,1	11,0	11,9	9,6	9,5	8,0
Harjus - Harr - Grayling	3,1	2,3	1,4	1,1	2,0	1,5	0,9	1,4	1,7	1,4

Taulukko 3. Toiminnassa olleiden kalanviljely-yritysten lukumäärä vuonna 2009.**Tabell 3.** Antal aktiva fiskodlingföretag åren 2009.**Table 3.** The number of operating fish farming enterprises in 2009.

	Meri	Sisävesi	Yhteensä ¹
	Havet	Insjö	Totalt ¹
	Sea	Inland	Total ¹
	kpl - st - pcs	kpl - st - pcs	kpl - st - pcs
Yrityksiä kaikkiaan ¹	69	298	362
Företagen inalles ¹			
Number of enterprises ¹			
Ruokakalayritykset	62	45	104
Matfiskföretag			
Food fish enterprises			
Poikasyritykset	13	57	69
Yngelföretag			
Fry enterprises			
Luonnonravintolammikkoviljelijät	-	227	227
Naturnäringsdammodlare			
Natural food ponds farmers			

¹ Lukuja ei tule laskea suoraan yhteen, sillä osalla yrityksiä on useita tuotantosuuntia.

¹ Talen kan inte adderas direkt då en del av företagen har flera produktionsformer.

¹ Figures must not be added up directly because there are more than one production lines in some enterprises.

Taulukko 4. Toiminnassa olleiden kalanviljelylaitosten lukumäärä vuonna 2009.**Tabell 4.** Antal aktiva fiskodlingar åren 2009.**Table 4.** The number of operating fish farms in 2009.

	Meri	Sisävesi	Yhteensä
	Havet	Insjö	Totalt
	Sea	Inland	Total
	kpl - st - pcs	kpl - st - pcs	kpl - st - pcs
Laitoksia kaikkiaan ¹	141	374	515
Anläggningar inalles ¹			
Number of farms ¹			
Ruokakalalaitokset	126	61	187
Matfiskanläggningar			
Food fish farms			
Poikaslaitokset	14	89	103
Yngelanläggningar			
Fry farms			
Luonnonravintolammikkoviljelijät	-	227	227
Naturnäringsdammodlare			
Natural food ponds farmers			

¹ Lukuja ei tule laskea suoraan yhteen, sillä osalla laitoksia on useita tuotantosuuntia.

¹ Talen kan inte adderas direkt då en del av odlingar har flera produktionsformer.

¹ Figures must not be added up directly because there are more than one production lines in some farms.

Taulukko 5. Toiminnassa olleiden kalanviljelylaitosten tuotantotilat vuonna 2009. L.v. = 95 %:n luottamusväli.

Tabell 5. Produktionsutrymmen i aktiva fiskodlingar år 2009. K.i. = 95 % konfidensintervall.

Table 5. Production facilities of operating fish culture plants in 2009. C.i. = 95 % confidence interval.

		Meri		Sisävesi		Yhteensä	
		Havet		Insjö		Totalt	
		Sea		Inland		Total	
		L.v. - K.i. - C.i.	L.v. - K.i. - C.i.	L.v. - K.i. - C.i.	L.v. - K.i. - C.i.	L.v. - K.i. - C.i.	L.v. - K.i. - C.i.
		+ / -	+ / -	+ / -	+ / -	+ / -	+ / -
Verkkoaltaat	1 000 m ³	1 018	48	688 ¹	421	1 706	408
Nätkassar							
Cages							
Maa-altaat	1 000 m ²	28	15	524	98	552	97
Jordbassänger							
Ponds							
Keinoaltaat	1 000 m ²	2	2	65	7	67	7
Konstgjorda bassänger							
Tanks							
Luonnonravintolammikoita	ha	-	-	7 162	1 327	7 162	1 327
Naturfoderdammar							
Natural food rearing ponds							

¹ Sisältää aitauksia

¹ Innehåller inhägnader

¹ Including enclosures

Taulukko 6. Ruokakalantuotanto (1 000 kg perkaamatonta kalaa), kulutukseen tuotettu määti (1 000 kg) sekä tuotannon arvo (milj. euro) vuonna 2009. L.v. = 95 %:n luottamusväli.

Tabell 6. Matfiskproduktion (1 000 kg som orensad fisk), fiskrom levererat för konsumtion och produktionens värde (milj. euro) år 2009. K.i. = 95 % konfidensintervall.

Table 6. Food fish production (1 000 kg ungutted fish), roe produced for consumption (1 000 kg), and the value of the production (million euro) in 2009. C.i. = 95 % confidence interval.

Tuotanto	Meri		Sisävesi		Yhteensä		Arvo
Produktion	Havet		Insjö		Totalt		Värde
Production	Sea		Inland		Total		Value
	1 000 kg	L.v. - K.i. - C.i. +/-	1 000 kg	L.v. - K.i. - C.i. +/-	1 000 kg	L.v. - K.i. - C.i. +/-	Milj. euro - Million euro
Kalat - Fisk - Fish							
Kirjolohi - Regnbåge - Rainbow trout	10 508	1 143	2 230	713	12 738	1 218	37,9 ¹
Siika - Sik - European whitefish	578	178	150	90	728	195	5,3 ¹
Taimen - Öring - Trout	-	-	41	21	41	21	0,2
Muut lajit ² - Andra arter ² - Other species ²	28	28	92	60	120	66	1,0
Yhteensä - Totalt - Total	11 114	1 231	2 513	733	13 627	1 285	44,4
Mädit - Rom - Roe							
Kirjolohi - Regnbåge - Rainbow trout	426	63	39	26	465	67	4,2
Siika - Sik - Whitefish	1	1	0	0	1	1	0,0

¹ arvoon sisältyy myös mädin arvo

¹ värde innehåller också roms värde

¹ including the value of roe

² mm. nieriät, sampi ja kuha

² bl. Rödvingar, stör och gös

² e.g., char and brook trout, sturgeon and pikeperch

Taulukko 7. Kirjoloheh poikastuotannon arvo (milj. euro) vuonna 2009.

Tabell 7. Värde av produktionen av regnbågsyngel (milj. euro) år 2009.

Table 7. The value of rainbow trout fry production (million euro) in 2009.

Kirjolohi - Regnbåge - Rainbow trout

10,2 Milj. euro - Million euro

Taulukko 8. Poikastoimitukset istutuksiin ja jatkoviljelyyn (1000 yksilöä) sekä laitosten kalamäärät vuoden 2009 lopussa (ei sisällä vastakuoriutuneita). L.v. = 95 %:n luottamusväli.

Tabell 8. Yngelleveranser till utplantering och fortsatt odling (1000 indiv) och mängder i odlingar i slutet av året 2009 (nykläckta ingår ej). K.i. = 95 % konfidensintervall.

Table 8. The number of juveniles (thousands) for stocking and further rearing and fish volumes at the end of the year 2009 (not including newly hatched larvae). C.i. = 95 % confidence interval.

Laji / ryhmä	Kokoluokka	Toimitukset istutuksiin	Toimitukset jatkoviljelyyn	Laitosten kalastot vuoden lopussa			
Art / grupp	Storleksklass	Leveranser till utplanteringar	Leveranser till fortsatt odling	Mängder i odlingar i slutet av året			
Species / group	Size	Production for stocking	Production for further rearing	Fish volumes at the end of the year			
		1 000 yksilöä - ind. - indiv.	L.v. - K.i. - C.i. +/-	1 000 yksilöä - ind. - indiv.	L.v. - K.i. - C.i. +/-		
Kirjolohi -	< 20 g	-	-	12 547	4 147	158	120
Regnbåge -	20–200 g	-	-	5 692	2 739	9 000	3 602
Rainbow trout	200–1000 g	127	68	2 034	755	4 002	916
	> 1000 g	157	85	69	72	1 078	301
Lohi -	< 20 g	409	169	694	410	2 416	880
Lax -	20–200 g	2 091	738	123	114	2 113	744
Baltic salmon	> 200 g	8	0	-	-	11	0
Järviolohi -	< 20 g	33	29	56	50	457	223
Insjölox -	20–200 g	213	109	13	11	330	144
Landlocked salmon	200–600 g	23	14	-	-	32	18
	> 600 g	-	-	-	-	2	0
Järvi- ja purotaimen -	< 50 g	587	116	390	236	2 139	566
Insjö- och bäcköring -	50–200 g	621	193	-	-	1 048	329
Brown trout	200–600 g	413	180	0	0	311	110
	> 600 g	78	28	-	-	55	14
Meritaimen -	< 50 g	446	132	383	244	1 369	362
Havsöring -	50–200 g	1 328	444	-	-	1 252	376
Sea trout	200–600 g	152	6	1	1	21	0
	> 600 g	3	1	-	-	15	5
Nieriät - Rödingerter -	< 50 g	234	7	32	34	352	11
Char and brook trout	> 50 g	52	31	7	7	137	70
Siika -	< 20 g	23 383	6 398	2 562	1 488	964	711
Sik -	20–100 g	29	15	89	88	1 050	385
European whitefish	> 100 g	15	7	339	209	1 056	344
Kuha ¹ - Gös ¹ - Pikeperch ¹	kaikki - alla - all	7851	980	137	81	76	69
Harjus - Harr - Grayling	< 20 g	1 400	479	-	-	35	0
	> 20 g	7	1	-	-	31	6
Hauki ¹ - Gädda ¹ - Pike ¹	kaikki - alla - all	177	106	-	-	0	0
Särkikalat ¹ - Mörtfiskar ¹ - Cyprinids ¹	kaikki - alla - all	18	18	-	-	-	-
Täplärapu - Signalkräfta -	kaikki - alla - all	42	46	-	-	263	201
Signal crayfish							
Jokirapu - Flodkräfta -	kaikki - alla - all	6	6	6	8	351	441
Noble crayfish							
Muut ² - Andra ² - Other ²	kaikki - alla - all	17	17	91	73	230	231

¹ yleensä yksikesäisiä, alle 10 g painoisia poikasia

¹ vanlingen ensamriga yngel, medelvikt under 10 g

¹ usually one summer old fingerlings under 10 g in size

² mm. muikku ja sampi

² bl. siklöja och stör

² e.g., vendace and sturgeon

Taulukko 9. Toiminnassa olleiden ruokakala- ja poikaslaitosten sekä luonnonravintolammikko- viljelijöiden määrät alueittain vuonna 2009.

Tabell 9. Antalet verksamma matfisk- och yngelanläggningar samt naturnäringsdammodlare år 2009.

Table 9. Number of food fish and juvenile farms and natural food ponds farmers in operation by region in 2009.

Alueet	Ruokakalalaitokset	Poikaslaitokset	Luonnonravintolammikkoviljelijät
Områden	Matfiskanläggningar	Yngelanläggningar	Naturnäringsdammodlare
Areas	Food fish farms	Juvenile farms	Natural food ponds farmers
	kpl - st - pcs	kpl - st - pcs	kpl - st - pcs
Uusimaa - Nyland - Uusimaa	3	4	8
Varsinais-Suomi - Egentliga Finland - Varsinais-Suomi	70	11	18
Häme - Tavastland - Häme	2	6	15
Kaakkois-Suomi - Sydöstra Finland - Southeastern Finland	8	3	21
Etelä-Savo - Södra Savolax - Etelä-Savo	4	7	48
Pohjois-Karjala - Norra Karelen - North Karelia	3	3	10
Pohjois-Savo - Norra Savolax - Pohjois-Savo	5	8	26
Keski-Suomi - Mellersta Finland - Central Finland	9	15	57
Pohjanmaa - Österbotten - Ostrobothnia	13	4	9
Kainuu - Kajanaland - Kainuu	28	26	21
Lappi - Lappland - Lapland	13	15	10
Ahvenanmaa - Åland - Åland	29	1	-

Taulukko 10. Ruokakalantuotanto (1 000 kg perkaamatonta kalaa) alueittain vuonna 2009
L.v. = 95 %:n luottamusväli.

Tabell 10. Produktion av matfisk (1 000 kg som orensad fisk) enligt områden år 2009. K.i. = 95 %
konfidensintervall.

Table 10. Food fish production (1 000 kg ungutted fish) by area in 2009. C.i. = 95 % confidence
interval.

Alueet	Merivesi	Sisävesi	
Områden	Havet - Sea	Insjö - Inland	
Areas	1 000 kg	L.v. - K.i. - C.i.	1 000 kg
		+/-	+/-
Uusimaa - Nyland - Uusimaa	..	..	..
Varsinais-Suomi - Egentliga Finland - Varsinais-Suomi	3 553	1 229	-
Häme - Tavastland - Häme	-	-	..
Kaakkois-Suomi - Sydöstra Finland - Southeastern Finland	411	242	..
Etelä-Savo - Södra Savolax - Etelä-Savo	-	-	185
Pohjois-Karjala - Norra Karelen - North Karelia	-	-	22
Pohjois-Savo - Norra Savolax - Pohjois-Savo	-	-	188
Keski-Suomi - Mellersta Finland - Central Finland	-	-	440
Pohjanmaa - Österbotten - Ostrobothnia	783	280	-
Kainuu - Kajanaland - Kainuu	196	200	1 099
Lappi - Lappland - Lapland	-	-	491
Ahvenanmaa - Åland - Åland	5 978	0	-
Yhteensä - Totalt - Total	11 114	1 231	2 513

Taulukko 11. Istutuksiin ja jatkovijelyyn tuotetut poikaset (1 000 yksilöä) alueittain vuonna 2009 (ei sisällä vastakuoriutuneita).
Tabell 11. För utplantering och fortsatt odling producerade yngel (1 000 indiv) enligt områden året 2009 (nykläckta ingår ej).
Table 11. The number of juveniles (thousands) for stocking and further rearing by area in 2009 (not including newly hatched larvae).

Laji / ryhmä	Kokoluokka	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Häme	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Pohjois-Karjala	Pohjois-Savo	Keski-Suomi	Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa
Art / group	Storleksklass	Nyland	Egentliga Finland	Tavastland	Sydöstra Finland	Södra Savolax	Norra Karelen	Norra Savolax	Mellersta Finland	Österbotten	Kajanaland	Lappland	Åland
Species / group	Size	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Häme	Southeastern Finland	Etelä-Savo	North Karelia	Pohjois-Savo	Central Finland	Ostrobothnia	Kainuu	Lapland	Åland
Kirjolohi -	< 20 g	..	-	..	-	-	-	2 746	2 307	-	3 572	..	-
Regnbåge -	20–200 g	-	687	..	-	..	53	..	1 997	..	390	..	-
Rainbow trout	200–1000 g	..	484	-	..	739	..	..	176	..	295	277	-
	> 1000 g	-	-	55	-	-	19	..	-	-	72	..	-
Lohi -	< 20 g	-	-	-	-	-	-	-	202	-	555	326	20
Lax -	20–200 g	-	-	..	-	-	-	-	500	-	..	592	51
Baltic salmon	> 200 g	-	-	-	-	..	-	-	..	-	-	-	-
Järvilohi -	< 20 g	-	-	-	-	..	..	-	..	-	-	-	-
Insjöläx -	20–200 g	-	-	..	-	..	105	-	95	-	..	-	-
Landlocked salmon	200–600 g	-	-	-	-	..	..	-	..	-	-	-	-
	> 600 g	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Meritaimen -	< 50 g	..	146	-	-	-	-	-	340	..	..	..	52
Havsöring -	50–200 g	..	..	-	-	..	-	..	178	299	115	..	45
Sea trout	200–600 g	-	-	-	-	-	-	-	..	..	-	-	142
	> 600 g	..	-	-	-	-	-	-	-	-	..	-	-
Lohi, järvilohi ja meritaimen													
Lax, insjöläx och havsöring													
Salmon and sea trout													
Yhteensä - Totalt - Total		..	230	..	-	119	123	..	1 401	324	1 743	1 140	310
Järvilohi - ja purotaimen -	< 50 g	-	19	..	-	..	91	-	276	-	210	369	-
Insjö- och bäcköring -	50–200 g	..	-	-	-	134	223	..	99	..	28	..	-
Brown trout	200–600 g	-	-	..	-	-	45	62	59	-	..	212	-
	> 600 g	-	-	..	-	..	13	..	..	-	38	..	-
Nierlät - Rödöingarter -	< 50 g	-	..	..	-	..	-	-	..	-	..	..	-
Char and brook trout	> 50 g	..	..	..	-	-	..	-	..	-	-	..	-

Jatkuu, Fortsätter, Continues

Taulukko 11 jatkuu, Tabell 11 fortsätter, Table 11 continues.

Laji / ryhmä	Kokoluokka	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Häme	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Pohjois-Karjala	Pohjois-Savo	Keskisuomi	Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa
Art / grupp	Storleksklass	Nyland	Egentliga Finland	Tavastland	Syöstra Finland	Södra Savolax	Norra Karelen	Norra Savolax	Mellersta Finland	Österbotten	Kajanaland	Lappland	Åland
Species / group	Size	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Häme	Southeastern Finland	Etelä-Savo	North Karelia	Pohjois-Savo	Central Finland	Ostrobothnia	Kainuu	Lappland	Åland
Siika -	< 20 g	..	..	..	232	439	366	1 800	1 417	485	12 147	8 447	236
Sik -	20-100 g	16	15	-	-	-	-	-	..	-	-	..	-
European whitefish	> 100 g	..	..	-	..	-	-	..	..	-	..	-	-
Kuha ¹ - Gös ¹ - Pikeperch ¹	kaikki - alla - all	120	725	580	166	1 276	330	1 614	2 098	..	920	-	-
Harjus - Harr - Grayling	< 20 g	-	-	..	..	70	39	-	166	-	612	468	-
	> 20 g	-	-	-	-	..	-	-	-	-	..	-	-
Hauki ¹ - Gädda ¹ - Pike ¹	kaikki - alla - all	95	82	-	-	-	-	..	-	-	-	-	-
Särkikalat ¹ - Mörtfiskar ¹ - Cyprinids ¹	kaikki - alla - all	-	-	-	-	..	-	-	-	-	-	-	-
Täpiärapu - Signalkräfta - Signal crayfish	kaikki - alla - all	..	34	..	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jokirapu - Flodkräfta - Noble crayfish	kaikki - alla - all	-	6	..	-	-	..	-	-	-	-	-	-
Muut ² - Andra ² - Other ²	kaikki - alla - all	-	-	-	..	-	-	..	..	-	-	-	-

¹ yleensä yksikesäisiä, alle 10 g painoisia poikasia

¹ vanligen ensomåriga yngel, medelviktt under 10 g

¹ usually one summer old fingerlings under 10 g in size

² mm. muikko ja sampi

² bl. siklöja och stör - e.g.

² e.g., vendace and sturgeon

Laatuseloste

Johdanto

Vesiviljely -tilasto on yhteenveto Suomessa viljeltyjen kalojen ja rapujen tuotannosta.

Tilaston on tuottanut Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos. Tilastotuotanto on yksi tutkimuslaitoksen jatkuvista säädöspohjaisista perustehtävistä, ja tilastointi rahoitetaan valtion budjettivaroista. Vesiviljelyn tuotannon tilastointiin velvoittaa EU:n asetus (EY 762/2008). Vesiviljely 2009 - tilaston laativat Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksessa Riitta Savolainen, Pentti Moilanen ja Maija Pellinen.

Suomen virallisen tilaston (SVT) neuvottelukunta määrittelee kriteerit, jotka SVT-tilaston tulee täyttää. Esitetty laatuseloste sisältää neuvottelukunnan suosituksen mukaiset asiakohdat. Lisätietoja SVT-tilastoista osoitteesta: <http://www.stat.fi/meta/svt/svtlaatukriteerit.html>

Tilastotietojen relevanssi

Vesiviljelytilastossa esitetään ruokakala- ja poikastuotanto lajeittain ja alueittain, arviot tilastointivuonna toiminnassa olleiden kalanviljely-yritysten ja -laitosten sekä luonnonravintolammikkoviljelijöiden määrästä, tuotantotilojen määrästä ja ruokakalantuotannon arvosta. Tietoja käytetään mm. kalatalouden ja toimialan kehittämisessä ja päätöksenteossa sekä taloudellisissa seurannoissa ja tutkimuksessa. Tilasto on myös osa muita kotimaisia ja kansainvälisiä tilastoja. Eri maiden vesiviljelytilastoja kokoavat ja julkaisevat EUROSTAT:in (EU:n tilastovirasto) lisäksi mm. FAO ja OECD.

Vesiviljelytuotannolla tarkoitetaan kulutukseen, jatkokasvatukseen tai istutuksiin toimitettuja Suomessa viljeltyjä kaloja ja rapuja. Tilasto ei sisällä mädin tai vastakuoriutuneiden poikasten toimituksia eikä ruokarapujen tuotantoa.

Vesiviljelytilaston tiedot perustuvat viljelijöiden antamiin tietoihin. Kalanviljelylaitoksiksi on laskettu kaikki, myös saman yrittäjän erilliset tuotantoyksiköt, koska kullakin erillisellä kalanviljelylaitoksella on yleensä vesioikeuden myöntämä kalankasvatyslupa. Tilastoinnissa käytetty aluejako noudattaa elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY-keskusten) kalatalousyksiköiden aluejakoa (Kuva 3).

Tilastoon ja sen sisältöön liittyvä palaute ja kehittämisehdotukset pyydetään esittämään Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen tilastotoimelle (sähköposti: tilasto@rktl.fi).

Menetelmät

Vesiviljelytilasto on kokonaistutkimus, jonka perusjoukko on tilastointivuoden lopussa vesiviljelyrekisteriin kuuluvat yritykset. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos kerää tuotantotiedot viljelijöiltä postikyselyllä. Jokaisen tuotantolaitoksen tiedot kysytään erikseen. Poikkeuksena on luonnonravintolammikko-tuotanto, jota kysytään yrityskohtaisesti. Kyselyn osoitetiedot perustuvat ELY-keskusten ylläpitämään vesiviljelyrekisteriin, johon kaikkien vesiviljelyä harjoittavien tulee kuulua ja ilmoittaa siihen toiminnassa tapahtuvat muutokset (MMM/212/96). Vesiviljelyrekisteri on periaatteessa jatkuvasti päivittyvä. Ahvenanmaan tuotantotiedot saadaan Ahvenanmaan maakuntahallitukselta.

Ruokakalantuottaja ilmoittaa tuotantonsa joko perattuna tai perkaamattomana painona. Perattu kirjolohi ja siika muutetaan tuotantoarviossa perkaamattomaksi kalaksi käyttäen vastaavasti kertoimia 1,20 ja 1,10. Ruokakalatuotanto sisältää myös onkilammikoihin toimitetun kalan.

Ruokakalan, mädin ja kirjolohen poikastuotannon arvo on laskettu käyttäen keskimääräisiä tuotajahintoja. Kirjolohen ja siian arvo perustuu Suomen Kalankasvattajaliiton keräämiin hintatietoihin. Tuotannon arvo ilmoitetaan ilman arvonnisäveroa. Koska järjestelmällisesti ja kattavasti kerättyä tietoa kalanpoikasten ja mädin hinnoista ei ole saatavilla, kirjolohen poikastuotannon ja mädin arvot ovat karkeita arvioita.

Kuva 3. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kalatalousyksiköiden aluejaon mukaiset alueet.

Figur 3. Områdena enligt gränserna för närings-, trafik- och miljöcentralernas fiskerienheter.

Figure 3. Areas according to the borders of the Fisheries Units of Centres for Economic Development, Transport and the Environment.

- Uu= Uusimaa - Nyland - Uusimaa
- V-S= Varsinais-Suomi - Egentliga Finland - Varsinais-Suomi
- Hä= Häme - Tavastland - Häme
- Ka-S= Kaakkois-Suomi - Sydöstra Finland - Southeastern Finland
- E-S= Etelä-Savo - Södra Savolax - South Savo
- P-K= Pohjois-Karjala - Norra Karelen - North Karelia
- P-S= Pohjois-Savo - Norra Savolax - North Savo
- Ke-S= Keski-Suomi - Mellersta Finland - Central Finland
- Po= Pohjanmaa - Österbotten - Ostrobothnia
- Kai= Kainuu - Kajanaland - Kainuu
- La= Lappi - Lapland - Lapland
- Ah= Ahvenanmaa - Åland - Åland

Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Kyselylomake postitettiin kaikkiaan 444 kalanviljely-yritykselle. Yhteensä 336 yritystä eli 76 % kyselyn saaneista vastasi. Tuotantosunnittain vastausprosentit olivat seuraavat: poikasyritykset 85 %, luonnonravintolammikkoviljelijät 75 % ja ruokakalayritykset 75 %. Kysely postitettiin lisäksi 78 ravunviljelijäille, joista 54 % vastasi.

Vastaukskadon huomioimiseksi ruokakalayritykset ositettiin jälkikäteen. Ositeperusteena käytettiin yrityksen sijaintia ja vesiviljelyrekisteristä saatua tietoa toiminnasta. Myös poikastuotannossa ositeperusteena käytettiin yrityksen sijaintia ja vesiviljelyrekisterin tietoa toiminnasta. Vastauskato huomioitiin ositekohtaisia laajennuskertoimia käyttäen. Ahvenanmaan maakuntahallitukselta saadut tiedot käsiteltiin kokonaistietoina.

Vastaukskadosta johtuvaa satunnaisvirhettä on kuvattu taulukoissa 95 prosentin luottamusvälillä. Esimerkiksi ruokakalaksi tuotetun kirjolohen kokonaismäärä oli 95%:n todennäköisyydellä välillä 11 520–13 956 tonnia ($12\,738 \pm 1\,218$ tonnia). Epävarmuus on suurin niiden lajien kohdalla, joiden tuotantomäärät ovat pieniä. Tällöin tuotantoarviot ovat tilastollisesti epätarkempia, koska vain harvat laitokset kasvattavat ko. lajeja. Esimerkiksi poikastilastossa vähän viljeltävien järvilohen ja nieriän tuotantomäärät saattavat olla jonkin verran joko yli- tai aliarvioita. Mittausvirheen esiintymistä tarkkaillaan mm. vertaamalla vastauksia edellisiin vuosiin. Tarvittaessa tuloksia tarkistetaan ottamalla yhteys kyselyyn vastanneisiin.

Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Vesiviljelytilasto julkaistaan vuosittain tilastointivuotta seuraavan kesäkuun loppuun mennessä. Vesiviljelytilastosta ei julkaista ennakkotietoja.

Tietojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Kalanviljelytilastoa on tehty lähes nykyisessä muodossa vuodesta 1988 lähtien. Vuosina 1988–1992 tilastoitiin istukas- ja jatkoviljelypoikasten yhteen laskettu määrä. Vuodesta 1993 alkaen istutuksiin ja jatkoviljelyyn tuotetut poikaset on ilmoitettu erikseen. Vuoteen 1996 saakka lohien tuotantolukuun sisältyi myös järvilohi. Vuosien 1978–1987 tilastoissa ilmoitettiin vain istutuksiin menevä poikastuotanto ikäluokittain, joten lohien ja taimenten poikasmäärät eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempiin tilastoihin. Vuonna 1996 käyttöön otettu vesiviljelyrekisteri aiheutti muutoksia laitosten määrissä. Muutos näkyy etenkin luonnonravintolammikkoyritysten ja merivesilaitosten määrän kasvuna vuonna 1996.

Kirjolohien poikastuotantolukuihin on joinakin vuosina sisällynyt yritysten sisäisiä toimituksia, jolloin osa tuotannosta on saattanut tilastoitua kahteen kertaan. Vuodesta 1996 lähtien tilastokyselyssä on pyritty välttämään tätä virhettä kyselyn mittareita täsmentämällä. Ravunpoikasiin sisältyi vuosina 1998–2000 myös vastakuoriutuneet poikaset. Tämän vuoksi jatkoviljelyyn toimitettujen joki- ja täpläravun poikasten määriä vuosilta 1998–2000 ei pidä suoraan verrata muihin vuosiin.

Tietojen saatavuus ja selkeys

Tiedot julkaistaan pdf-muodossa osoitteessa www.rktl.fi/julkaisut. Tilastojulkaisun voi tilata painotuotteena samasta osoitteesta. Tilastotietoja vesiviljelystä ja tietoa tilastoinnista julkaistaan myös osoitteessa www.rktl.fi/tilastot

Tilastotietoja vesiviljelystä on julkaistu SVT Ympäristö-sarjassa vuosilta 1987–1997 ja SVT Maa-, metsä- ja kalatalous -sarjassa vuodesta 1998 lähtien. Vesiviljelyn aikasarjatilasto vuosilta 1980–2000 on esitetty Kalatalous aikasarjoina -julkaisussa (SVT Maa-, metsä- ja kalatalous 2001:60) Kalanviljelytilaston nimi muutettiin vesiviljelytilastoksi vuonna 2003.

Tilastoa koskevat tiedot säilytetään Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksessa.

Taulukoissa käytetyt merkinnät

Ei yhtään -

Arvo on pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä 0

Tietoa ei ole saatu tai sitä ei voida esittää ..

Kvalitetsbeskrivning

Inledning

Statistiken över vattenbruk är ett sammandrag av produktionen av odlade fiskar och kräftor i Finland.

Statistiken har uppgjorts av Vilt och fiskeriforskningsinstitutets statistikavdelning. Att uppgöra statistiker är en av forskningsinstitutets fortgående författningsbaserade grunduppgifter, och statistikföringen finansieras med statliga budgetmedel. Till statistik över vattenbruk förpliktar EU-kommissionens förordning (EY 762/2008). Statistiken över vattenbruk 2009 har uppgjorts av Riitta Savolainen, Pentti Moilanen och Maija Pellinen vid Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet.

Delegationen för Finlands officiella statistik (FOS) definierar de kriterier som en FOS-statistik bör uppfylla. Den presenterade kvalitetsbeskrivningen innehåller de ämnesområden som rekommenderas av delegationen. Ytterligare information om FOS-statistikerna finns under adress: http://www.stat.fi/meta/svt/svtlaatuukriteerit_sv.html

Relevans av statistikuppgifterna

I statistiken över vattenbruk presenteras produktionen av livsmedelsfisk och yngel per art och per område, uppskattningar av antalet fiskodlingsföretag och -anstalter samt antal av naturnäringsdammodlare som under året varit verksamma, antalet produktionsenheter samt värdet av produktionen av livsmedelsfisk. Uppgifterna används bl.a. för utveckling och beslutsfattande gällande fiskerihushållningen och branschen samt i ekonomiska uppföljningar och i undersökningar. Statistiken utgör även en del av andra inhemska och internationella statistiker. Statistiker över vattenbruk i olika länder sammanställs och publiceras förutom av EUROSTAT (EU:s statistikbyrå) även av bl.a. FAO och OECD.

Med vattenbruksproduktion avses i Finland odlade fiskar och kräftor avsedda för konsumtion, vidare uppfödning eller utplanteringar. Statistiken upptar inte leveranser av rom eller nykläckta yngel och inte heller produktion av livsmedelskräftor.

Uppgifterna i statistiken över vattenbruk baserar sig på de uppgifter som erhållits av odlarna. Som fiskodlingsanstalter har medräknats alla, även samma företagare tillhörande separata produktionsenheter. Var och en av de separata fiskodlingsanstalterna har i allmänhet ett tillstånd till fiskuppfödning beviljat av vattendomstolen. Den regionindelning som använts i statistikföringen följer den områdesindelning som används av närings-, trafik- och miljöcentralerna fiskerienheter (Figur 3).

Respons och utvecklingsförslag i anslutning till statistiken och dess innehåll ber vi er sända till statistikavdelningen vid Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet (e-mail: tilasto@rktl.fi).

Metoder

Statistiken över vattenbruk är en helhetsundersökning, vars population utgörs av de företag som vid slutet av statistiksåret ingår i vattenbruksregistret. Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet insamlar genom en postförfrågning produktionsuppgifter av odlarna. Uppgifter för varje enskild produktionsanläggning registreras separat. Ett undantag utgör produktionen i naturfoderdammar, där uppgifter insamlas enligt företag. Adressuppgifterna för förfrågningen baserar sig på det vattenbruksregister som upprätthålls av närings-, trafik- och miljöcentralerna, och till vilket alla anläggningar som utövar vattenbruk bör höra och till vilket ändringar som skett i verksamheten bör anmälas (JSM/212/96). Vattenbruksregistret har i princip en fortgående uppdatering. Uppgifter över produktionen på Åland erhålls av Ålands landskapsstyrelse.

Producenten av livsmedelsfisk uppger sin produktion antingen som rensad eller orensad vikt. Rensad regnbåge och sik ändras i produktionsuppskattningen till orensad fisk genom att använda motsvarande koefficienter 1,20 och 1,10. Produktionen av livsmedelsfisk innehåller även fisk som levererats till metdammar.

Värdet av produktionen av livsmedelsfisk, rom och yngel av regnbåge är beräknat utgående från genomsnittliga producentpris. Värdet av regnbåge och sik produktionen baserar sig på de prisuppgifterna som samlats av Finlands Fiskodlarförbund r.f.. Värdet av produktionen har uppgivits utan mervärdesskatt. Eftersom systematiskt uppsamlade uppgifter på bred bas inte finns att få över priser på fiskyngel och rom, är värdet av produktionen av fiskyngel och rom endast en grov uppskattning.

Uppgifternas exakthet och tillförlitlighet

Sammanlagt utsändes frågeblanketten till 444 fiskodlingföretag. Sammanlagt 336 företag eller 76 % av de företag som erhållit en postfrågan svarade. Utgående från produktionsform var svarsprocenterna följande: företag med yngel 85 %, odlare med naturfoderdammar 75 % och företag med livsmedelsfisk 75 %. Förfrågningen utsändes också till 78 kräftodlare därav 54 % svarade.

För att beakta svarsbortfallet stratifierades företagen med livsmedelsfisk i efterhand. Som grund i stratifieringen användes den regionindelning om företagets plats och de uppgifter om verksamheten som erhållits ur vattenbruksregistret. Som grund även i stratifieringen av yngelproduktionen användes samt företagets plats och uppgifter om verksamheten enligt vattenbruksregistret. Svarsbortfallet beaktades genom att använda klassdifferentierade uppskrivningsfaktorer. De uppgifter som erhållits av Ålands landstapsstyrelse behandlas som helhetsuppgifter.

Samplingsfel som beror på svarsbortfallet har i tabellerna framställts med ett konfidensinterval på 95 %. Till exempel den totala produktionen av regnbåge avsedd som livsmedelsfisk var med 95 % sannolikhet mellan 11 520–13 956 ton ($12\,738 \pm 1\,218$ ton). Osäkerheten är som störst när det gäller arter med små produktionsmängder. Härvid är produktionsvärdena i statistiskt mera inexakta, eftersom endast ett fåtal anstalter odlar ifrågakommande arter. Sålunda kan till exempel de produktionsmängder som upptas i yngelstatistiken över insjölag och röding, vilka odlas i en mindre omfattning, i någon mån vara antingen över- eller underskattade. Förekomsten av mättningsfel granskas bl.a. genom att jämföra resultaten med föregående år. Vid behov kontrolleras resultaten genom att man kontaktar dem som svarat på förfrågningen.

Uppgifternas tidsenlighet och rättidighet

Statistiken Vattenbruk publiceras årligen i juni efter statistikåret. Förhandsuppgifter gällande statistik över vattenbruk publiceras ej.

Uppgifternas enhetlighet och jämförbarhet

Statistik över fiskodling har förts nära nog i dess nuvarande form sedan år 1988. Under åren 1988–1992 uppgavs det sammanräknade antalet yngel för utplantering och vidare odling. Sedan år 1993 har yngel för utplanteringar och vidare odling uppgivits separat. Fram till år 1996 omfattade produktionssiffran för lax även produktion av insjölag. I statistiker från åren 1978–1987 uppgavs endast yngelproduktion för utplantering enligt åldersklass, varför antalet yngel av lax och öring inte är direkt jämförbart med senare statistiker. Det vattenbruksregister som togs i bruk år 1996 medförde förändringar i antalet anstalter. Förändringen syns närmast som en ökning av antalet odlare med naturfoderdammar och havsvattensanstalter år 1996.

I statistiker över regnbågsyngel har under vissa år ingått interna leveranser mellan företagen, varvid en del av produktionen kan ha blivit statistikförd två gånger. I statistikförfrågningen har man sedan år 1996 försökt undvika detta fel genom att precisera förfrågningsmätarna. I statistiken över kräfyngel har under åren 1998–2000 även ingått nykläckta yngel. Av denna orsak kan det antal yngel av flod- och signalkräfta som levererats för vidare odling år 1998–2000 inte direkt jämföras med övriga år.

Uppgifternas tillgänglighet och tydlighet

Uppgifterna publiceras i pdf-form under adress www.rktl.fi/svenska/publikationer Statistikpublikationen kan beställas i tryckt form under samma adress. Statistiska uppgifter om vattenbruk och information om statistikföringen publiceras också under adress www.rktl.fi/svenska/statistik

Statistiska uppgifter om vattenbruk har publicerats i Finlands Officiella Statistik; Miljö -serien för åren 1987–1997 och sedan år 1998 i Finlands Officiella Statistik; serien Jord-, skogs- och fiskerihushållning. Tidsseriestatistik för vattenbruk under åren 1980–2000 har presenterats i publikationen 'Kalatalous aikasarjoina' (Finlands Officiella Statistik; Jord-, skogs- och fiskerihushållning 2001:60). Benämningen fiskodlingsstatistik ändrades år 2003 till vattenbruksstatistik.

Material gällande statistiken uppevaras vid Vilt- och fiskeriforsknings-institutet.

Symboler i tabellerna

Ingenting -

Uppgift har inte erhållits eller kan på grund av dataskydd inte uppges ..

Värde mindre än hälften av använd enhet 0

Quality description

Introduction

The statistics on aquaculture is a summary of the aquaculture production of fish and crayfish in Finland.

These statistics have been produced by Finnish Game and Fisheries Research Institute. Producing statistics is one of the continuous basic duties laid by law for the research institute and it is funded from the central government Budget. The obligation to compile statistics about aquaculture production is stipulated by European Union (EY 762/2008). The statistics on aquaculture 2009 were drawn up by Riitta Savolainen, Pentti Moilanen and Maija Pellinen at the Finnish Game and Fisheries Research Institute.

The Advisory Board of the Official Statistics of Finland determines criteria for the statistics. The quality description presented here includes items recommended by the Advisory Board. Further information on the statistics is available at http://www.stat.fi/meta/svt/svtlaatukriteerit_en.html

Relevance of the statistical data

The statistics on aquaculture present the food fish and fry production by species and by area, number of fish farms and enterprises and natural food pond farmers operating during the statistical year, the quantity of production facilities and the value of food fish production. The information is used e.g. for developing and decision-making concerning fishery and livelihood as well as in economic monitoring and studies.

Aquaculture production comprises fish and crayfish supplied for consumption, further farming or stocking purposes in Finland. The statistics do not include deliveries of eggs or newly hatched fry, neither crayfish production for human consumption.

The data of aquaculture statistics are based on the notifications made by fish farmers. The number of fish farms includes all production units, also the separate units of the same entrepreneur. Each separate fish farm usually has a fish farming permit granted by the Water Court. The regional division used on aquaculture statistics follows the regional division of the fisheries units of the Centres for Economic Development, Transport and the Environment (Figure 3).

Feedback relating to these statistics and proposal for improvement are invited to be sent to the statistics function of the Finnish Game and Fisheries Research Institute (email: tilasto@rktl.fi).

Methods

The Aquaculture Statistics is an overall study whose target population consists of the fish farms in the Aquaculture Register at the end of the statistical year. The Game and Fisheries Research Institute collects production information from the fish farmers by a mail questionnaire. The information is solicited separately from each production unit. Exceptions are farmers with natural food rearing ponds production, which is enquired enterprise specifically. The addresses for the questionnaire are obtained from the Aquaculture Register maintained by the Centres for Economic Development, Transport and the Environment. All aquaculture farmers must be listed on this register and they should report to it all changes that occur in their operation (MMM/212/96). The Aquaculture Register is in principle updated continuously. The estimate of Åland's fish production is received from the Provincial Government of Åland.

A food fish producer reports his production either in gutted or ungutted weight. In the production estimate the gutted rainbow trout and whitefish are changed into ungutted fish by using the coefficients of 1.20 and 1.10 respectively. The food fish production also includes the fish supplied for fishing ponds.

The value of food fish, roe and fry production is calculated from the average producer prices. The value of rainbow trout and European whitefish production based on the prices collected by the Finnish Fish Farmers' Association. The values are given without the value added tax. Because systematically and comprehensively collected information about fish fry and roe prices is not available, the value of rainbow trout fry and roe production is only a rough estimate.

Accuracy and reliability of data

Questionnaires were mailed to a total of 444 fish farming enterprises. A total of 336 fish farming enterprises i.e 76 % of those who had received the questionnaire, answered. The response rate according to production branches were as follows: fry enterprises 85 %, farmers with natural food ponds 75 % and food fish enterprises 75 %. The enquiry was also mailed to 78 crayfish farmers from which 54 % answered.

In order to account for the non-response error, the food fish enterprises were post-stratified. The strata basis consisted of the location of the enterprise, the facts of farm activity based on the Aquaculture Register. Also in fry production the strata basis consisted of the location of the enterprise and the information of the Aquaculture Register about farm activity. The non-response error was corrected by using strata-specific coefficients. The Provincial Government of Åland has given the information concerning Åland.

The random error that occurs in the estimates due to reply failure, has been described in the tables by the confidence interval of 95 %. For example, the total volume of rainbow trout produced for food fish was, with 95 % probability, between 11 520–13 956 tons ($12\,738 \pm 1\,218$ tons). Uncertainty is biggest for those species, whose production is low. The estimates are then statistically more inaccurate, because these species are reared only by a few fish farms. For example, the production volumes of scarcely farmed landlocked salmon and arctic char may be somewhat over- or underestimated in the fry statistics. Occurrence of measurement error is monitored by comparing the results with those of previous years. If necessary, the results are checked by contacting the people who answered the questionnaire.

Timeliness and promptness of published data

The aquaculture statistics are issued annually in June of the year following the statistical year. No preliminary information is published about the aquaculture statistics.

Consistency and comparability of data

The fish farming statistics have been compiled nearly in the present form since the year 1988. During 1988–1992 the combined number of stocking and further farming fry were recorded in the statistics. Since 1993 the fry produced for stockings and further breeding have been reported separately. Until 1996 the salmon production figure also included landlocked salmon. In 1978–1987 statistics, only the fry production supplied for stocking purposes was reported by age groups, so that the salmon and trout fry numbers are not directly comparable with later statistics. The Aquaculture Register introduced in 1996 caused changes in the number of the fish farms. The change can be seen especially in the increased number of farmers with natural food ponds and seawater fish farms in 1996.

Evidently the rainbow trout fry production numbers have, during some years, included deliveries within the enterprises, so that part of the production has been recorded in the statistics twice. Since 1996 this error had sought avoided in the statistics enquiry by making the questions more accurate. In 1998–2000 also newly hatched juveniles have been included in the crayfish fry production numbers. Therefore, the production numbers of noble crayfish and signal crayfish fry supplied for further farming in 1998–2000 are not directly comparable with other years.

Accessibility and clarity of information

The information is issued in pdf form at www.rktl.fi/english/publications The statistics publications can be ordered in printed form at the same address. Aquaculture statistics and information on statistics on fish is also available at www.rktl.fi/statistics

Statistics on aquaculture have been published in the Environment series of the Official Statistics of Finland (OSF) from years 1987–1997 and in the Agriculture, Forestry and Fishery Series of the OSF since 1998. The aquaculture time series statistics from 1980–2000 has been presented in the publication Finnish Fishery Time Series (OSF; Agriculture, Forestry and Fishery 2001:60). The name of Fish Culture Statistics was changed into Aquaculture Statistics in 2003.

The data of the statistics are stored at the Finnish Game and Fisheries Research Institute.

Symbols used in the tables

None -

Information not obtained or not presentable because of data security ..

Value smaller than half of the applied unit 0

Decimal separator ,

JULKAISIJA

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

Viikinkaari 4

PL 2

00791 Helsinki

Puh. 0205 7511, faksi 0205 751 201

www.rktl.fi